

accipienda, sed benigna interpretatione mō lienda. Neq; enim quidquam evidētius, quā vinculum conjugii spiritualis inter Episcopum & Ecclesiam sola auctoritate humana inductum, eādem quoq; dissolvi; illudq; multis seculis non solum Romani Pontificis, sed & Synodorum Provincialium auctoritate fuisse dissolutum; atq; cessiones ac translationes Episcoporum eorum auctoritate fuisse factas.

XIX. Quid igitur voluit Pontifex, dum asserit, non tam constructione Canonica, quā institutione Divina soli sunt Romano Pontifici reservata; scilicet, Translatio, depositio & cessio Episcoporum? Ludovicus Thomassinus alique nonnulli credunt, Pontificem voluisse, translationem, depositionem & cessationem Episcoporum divina dispositione reservatam, quatenus scilicet Primatus jure divino à Christo collati Petro & eius Successoribus Romanis Pontificibus, appendix quædam est jus illud cognoscendi de causis majoribus; atq; Episcopos rationem habuisse hujus Primatus, cum causis majores, inter quas est translatio Episcoporum, ad Sedem Apostolicam referendas sanxerit. Ita Thomassinus part. 4. De discipl. Eccles. lib. 2. c. 56. n. 7.

Et quidem hanc suam fuisse mentem, innuat epist. 16. lib. 1. ad Capitulum S. Anastasie scribens: "Ex illo singulari, et excellenti privilegio, quod Unigenitus ille Filius Jesus Christus Apostolorum Principi Petro concessit, Sanctorum Patrum postmodum instituta manarunt, ut majores res cause ad Sedem Apostolicam perferrentur." Idem innuit epistola 48. ad Patriarcham Antiochenum, cujus fragmentum proposito subserviens legitur in Cap. 1. De Translat. Episcopi.

XX. Quidquid sit, illud certum est, juxta stabilitam jure Communi Decretaliam, & hodie per totam Ecclesiam receptam disciplinam, translationes Episcoporum, uti & cessiones soli Romano Pontifici esse reservatas; nec posse sine ejus expressa licentia Episcopum à vinculo quo suæ Ecclesiæ est alligatus, absolvi; ne quidem auctoritate Legati à latere sine speciali Sedis Apostolicæ indulto Cap. 3. De Officio Legati.

XXI. Ulterius cum translatio fieri nequeat, nisi Ecclesiæ à qua fit translatio vacet, & alteri de novo provideatur, hinc usu notorio receptum est, quod ubi Reges ad Episcopatus jus nominandi habent, nequaquam sine consensu Regis translatio fieri possit.

"Necesse est (inquit Rebuffus in praxi titulo de translatione Episcopi) Regem translationibus Episcoporum consentire, cum ejus interfit, tamquam Fundatoris; alioquin appellaretur ab abusu."

Imò nec solus Regis consensus seu approbatio sufficit, sed debet insuper in ipsa bulla provisionis fieri mentio nominationis Regiæ; quemadmodum solemniter attestat aliquando decisum esse refert Joannes Torneus in sua collectione Arretorum lib. R. c. 82. Et ita passim videmus, etiam in Belgio, ad nominationem Regiam Episcopos transferri.

XXII. Porrò licet nautata non nihil sit disciplina quoad ipsam translationis formam, semper tamen manit & manebit inconcussa Patrum Regula, quod non nisi necessitate aut utilitate cogente, translationes Episcoporum fieri possint; nec minus hodie, quā ætate SS. Patrum culpabiles sunt Episcopi, qui a vanitā aut ambitione ducti, de una Ecclesiā migrant ad aliam.

Unde in Dictata vulgò Gregorio VII. ad scripto Canone 13. dicitur: *Quod Papa liceat de Sede ad Sedem, NECESSITATE COGENTE, Episcopos transmutare.*

Et inter monita Cardinalis Bellarmini ad Clementem VIII. hoc unum erat: "Translatio Episcoporum secundum Canones & usum veteris Ecclesiæ, non debet fieri, nisi ob Ecclesiæ necessitatem, vel majorem utilitatem. Nec enim instituta sunt Ecclesiæ propter Episcopos, sed Episcopi propter Ecclesiā. Nunc autem quotidie fieri translationes videmus, ea solum de causa, ut Episcopi honore vel opibus augeantur."

De hac veritate non minus persuasus ipse Pontifex, quā ipse Bellarminus, respondit: *Nos cum difficultate transferimus, & non desumimus monere Principes per nos & per Nuntios nostros.*

TITULUS XVI.

De Cura Episcopali.

CAPUT I.

Quomodo Episcopi successerint in locum Apostolorum?

- 1 Christus in opere sibi inuncto socios habere voluit.
- 2 Ad hoc elegit specialiter duodecim Apostolos.
- 3 Hos misit, sicut ipse missus erat à Patre,
- 4 Dedit Apostolis etiam potestatem alios mittendi.
- 5 Apostoli in suos successores transferunt, quæ pro regimine Ecclesiæ essent necessaria.
- 6 Probatur Episcopos esse Apostolorum successores.
- 7 Quæ Apostolis ut Episcopis commissa fuerunt, in Episcopos transmissa sunt.
- 8 Nequaquam quæ Apostolis ut Apostolis erant propria; & quæ illa sint?
- 9 Episcopatus plenitudinem Sacerdotii continet; & in quo hæc plenitudo consistat?

Redemptor humani generis Christus Homo Deus, missus à Patre ut perficeret opus ejus; nimirum conversionem hominum ad fidem per prædicationem Evangelii socios habere voluit & ministros; quorum operâ ad ejusdem Evangelii prædicationem uteretur; & quibus idem opus committeret.

II. Ad hoc igitur ex numerosa Discipulorum turba duodecim elegit quos & Apostolos nominavit; quos familiaritate continua, verbis & factis optime instructos, deinde ad prædicationem Evangelii mitteret, tamquam testes oculatos vitæ, doctrinæ, & resurrectionis suæ: *Et vos, ait illis, testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.*

III. Hos igitur misit prædicare, & Evangelizare; atque post resurrectionem totum illud officium, quod ipse acceperat à Patre, perficiendum generali mandato commisit dicens: *Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos.* Joan. 20. Ad idem nimirum opus perficiendum; quod quidem ipse Christus à Patre missus, tamquam præcipuus, propria auctoritate, propriaque doctrina hic existens in terris visibiliter exercuit, circumundo civitates & castella; ipsi verò tamquam ejus ministri, auctoritate delegata & doctrinâ eis tradita ac infusa & experimentaliter continuarent; & quod ipse acceperat, ipsi prosequerentur.

IV. Verum Christus, qui est ipsamet increata Sapientia, Ecclesiæ suæ, quam tamquam aciem castrorum ordinatam, Ducibus, Tribunis & Centurionibus bene instructam esse voluit, haud sat prospexisset, si solis eam Apostolis ita commendasset, ut illis extinctis, utpote mortalibus, nulli alii succederent in eodem gubernandi munere.

Verum

Verum quidem est, quod Christus tamen non amplius visibiliter cum hominibus conversetur, tamen Ecclesiæ sponsam suam non omnino deferat, sed Spiritu suo perpetuo præsens, eam ipsemet regat adhuc & gubernet, tamquam Caput & Dominus; cui promissum sit ad futurum usq; ad consummationem sæculi; nihilominus uti voluit ministris & operariis, qui ipsius nomine ea exhibeant ministeria, quæ opere peraguntur corporali, & visibili.

Hi primi fuere Apostoli ab ipsemet Christo, ut dixi, electi, & ad hoc munus assumpti; qui tamen, ut ipsi etiam possent aliquo modo esse perpetui in Ecclesiā, dedit, & eis potestatem, alios eligendi & assumendi ad idem opus, sicut ipse eos elegerat, & assumpserat. Dixit igitur illis: *Sicut misit me Pater, ita & ego mitto vos;* cum commissione & mandato generali; ut sicut ipse habuit à Patre mandatum generale docendi, instruendi & convertendi mundum ad cognitionem veri Dei, & Ministros ad hoc necessarios, necessariâ auctoritate instructos deputandi; ita & ipsi haberent idem officium & mandatum, cum eadem potestate Ministros eligendi simili auctoritate instructos; idq; continuatâ successione usque ad consummationem sæculi.

V. Apostoli ergo auctoritate à Christo sibi delegatâ, quidquid pro Ecclesiæ debitâ administratione necessarium erat, in Episcopos tamquam legitimos Successores transfuderunt.

VI. Hinc illud Psalmistæ, *Pro Patribus nati sunt tibi filii*, sic exponit Augustinus: "Patres missi sunt Apostoli, pro Apostoli filii nati sunt tibi, constituti sunt Episcopi. Hodie enim Episcopi, qui sunt per totum mundum, unde nati sunt; ipsa Ecclesiā Patres illos appellat, ipsa illos genuit, ipsa illos constituit in Sedibus Patrum. Non ergo te putes desertam, quia non vides Petrum, quia non vides Paulum, quia non vides illos per quos nata es, de prole tuâ tibi crevit paternitas, pro Patribus tuis nati sunt tibi filii." In Psalm. 44.

Sanctus Cyprianus ad Cornelium Papam scribit: "Hoc vel maxime, Frater, laboramus, & laborare debemus, ut unitatem à Domino, & per Apostolos nobis Successoribus traditam, quantum possumus, obtinere curemus. Epist. 42. Item Christus dicit ad Apostolos, ac per hos ad omnes Præpositos qui Apostolis vicariâ ordinatione succedunt: *Qui vos audit, me audit.*" Epist. 69.

Apud nos Apostolorum locum, ait Hieronymus, Episcopi tenent.

Et S. Gregorius: "Horum profectio (Apostolorum) nunc in Ecclesiā Episcopi locum tenent, ligandi atq; solvendi auctoritatem suscipiunt, qui gradum regiminis fortuntur." Homil. 26. in Evang.

His aliisq; Patribus inherens Synodus Tridentina declarat, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt, ad Ordinem Hierarchicum præcipue pertinere. Sess. 23. De Ordine c. 4.

VII. In ipsam ergo Apostolicam auctoritatem succedunt Episcopi, ita nimirum, ut quidquid potestatis Episcopalis, id est, ad regimen Ecclesiæ spectantis Apostoli habuerunt, id ab ipsis in Episcopos, tamquam eorum in Ecclesiæ administratione & regimine Successores transfusum sit.

VIII. Ea verò, quæ Apostolis non ut Episcopis, sed ut Apostolis sunt propria; neq; debito Ecclesiæ regimini & administrationi sunt necessaria, nō forte ad tempus, in Episcopos non transierunt; neq; in his Apostolis successerunt; ut propterea, non Apostoli, sed simpliciter Episcopi dicantur.

Verbo, succedunt Apostolis in regimini Ecclesiæ ministeriali potestate, nequaquam verò in hoc, ut sint testes vitæ, doctrinæ, & Resurrectionis JESU CHRISTI Domini nostri, & sanè testes oculati; neque in eo, quod à Christo immediate eligantur, & ad evangelizandum mittantur; neq; in multis gratis & prærogativis; ut in copia Spiritus Sancti, in doctrinâ infallibilitate in plenitudine

scientia, in dono linguarum & miraculorum &c. In his enim Apostolorum proprietatibus nulla datur successio ordinaria in Ecclesiā: fuerunt enim dona & privilegia Apostolatus propriè dicti; in quem Episcopi non successerunt: Quidquid verò reliquæ potestatis ac officii habere Apostoli, id totum fuit Episcopales; & in Episcopos tamquam eorum Successores pro regimine suarum Diocesium plenariè transfusum est.

IX. Episcopatus ergo per se plenam regiminis Ecclesiæ potestatem, & ipsius Sacerdotii plenitudinem continet: adeo ut Episcopi, præveniendō omnem Ecclesiæ restrictionem seu limitationem, eandem in regimine Ecclesiastico illimitatam, quam Apostoli habere, auctoritatem vi sua Ordinationis accipiant.

Hinc illud Clari à Matricula apud Augustinum Lib. 7. de Bap. contra Donatist. c. 43. "Manifesta est sententia Domini nostri Jesu Christi Apostolos mittentes, & ipsis solis potestatem sibi à Patre datam permittentis, quibus nos successimus, eadem potestate Ecclesiā Domini gubernantes."

CAPUT II.

Episcopi vocantur ad nudum Ecclesiæ ministerium & servitutem.

- 1 Ostenditur Apostolos ad laborandum vocatos fuisse.
- 2 Munus Apostolorum non nisi laboriosum fuisse.
- 3 Episcopi tamquam Apostolorum successores non nisi ad laborem vocantur.
- 4 Nomen ipsum Episcopi significat eos ad sollicitudinem & laborem esse vocatos.
- 5 Monitum Synodi Tridentina ad Episcopos.
- 6 Dicitur Doctoris Clichtovii contra illos qui onus Episcopale in Vicariis conjiciunt.

I eas Apostolorum prærogativas, quæ dona fuere temporis, potius quā personarum, ut loquitur Augustinus, exceperis, unice ad Ecclesiæ ministerium ac populi instructionem, & ipsius Ecclesiæ spiritualem ædificationem ministeriale vocati fuere, ut propterea Apostoli, seipos tamquam simplices Ministros & Operarios ad laborandum in vinea Domini, eamq; excolendam reputaverint; atq; eundem in finem ad idem ministerium sibi Successores ordinarerint.

Ita Paulus vocat se *Ministram Evangelii & Ecclesiæ: Cujus ego Ecclesiæ, inquit factus sum Minister secundum dispensationem Dei quæ data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei.* Ad Colo. 1. Et alibi plantandi & rigandi officium sibi applicat; quod est, esse merè operarios in Vineâ Domini: *Dei enim adjutores, inquit, sumus. Dei Agricultura estis; omnia enim vestra sunt,* id est, in vestri gratiam, quasi diceret, omnia quæ agimus tamquam Dei Adjutores & Operarii in vestri gratiam & profectum spiritualem facimus.

Unde & ipse Christus dedit quosdam quidem Apostolos quosdam autem Prophetas, alios autem Evangelistas, alios autem Pastores, & Doctores ad consummationem Sanctorum IN OPUS MINISTERII, IN ÆDIFICATIONEM Corporis Christi. En opus Ministerii ad quod Apostoli & Pastores vocantur; nimirum ad ædificationem Corporis Christi, quod est Ecclesiā.

II. Rectè ergo Os verè aureum Sanctus Chrysostomus recensens munera Apostolorum, non nisi laboriosa, obsequiosa, ministerialia protulit: *Columnæ quidem, quoniam am virtute sua Ecclesiæ robur sunt. . . . Gubernatores, quoniam orbem terrarum viam rectam docuerunt; Pastores, quoniam lupos abegerunt, & Oves conservaverunt; Aratores, quoniam spinas eradicaerunt; Pime-*

sores